

BOSNA I HERCEGOVINA
REPUBLIKA SRPSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE SRPSKE
Broj: 12 0 U 001012 10 Uvp
Banja Luka, 16.3.2011. godine

Vrhovni sud Republike Srpske, u vijeću sudija Smiljane Mrše kao predsjednika vijeća, te Zlatka Kulenovića i Edine Čupeljić kao članova vijeća, uz učešće Margarete Nikić kao zapisničara, u upravnom sporu po tužbi A. S. iz B., ul. ... br. ... (u daljem tekstu: tužilja), protiv odluke SO B. broj 01-022-469/09 od 10.11.2009. godine, u predmetu razrješenja zamjenika načelnika opštine, odlučujući o zahtjevu tužilje za vanredno preispitivanje presude Okružnog suda u Bijeljini broj 12 0 U 001012 09 U od 28.1.2010. godine, u nejavnoj sjednici održanoj dana 16.3.2011. godine, donio je

P R E S U D U

Zahtjev se uvažava, presuda Okružnog suda u Bijeljini broj 12 0 U 001012 09 U od 28.1.2010. godine se ukida i spis predmeta vraća istom sudu na ponovno suđenje.

O b r a z l o ž e n j e

Pobijanom presudom je odbijena tužba protiv osporenog akta, bliže označenog u uvodu ove presude, donijetim u izvršenju presude istog suda, broj 12 0 U 000807 09 U od 23.10.2009. godine, a kojim je sa danom 11.6.2009. godine tužilja razriješena funkcije zamjenika Načelnika Opštine B., uz obrazloženje toga akta: da je razrješenje tužilje predložio Načelnik Opštine B.; da je na temelju razloga tog prijedloga, bliže opisanih u obrazloženju osporenog akta, tužena zaključila da se tužilja ponašala suprotno sadržaju odredaba članova 21. i 22. Zakona o statusu funkcionera jedinica lokalne samouprave („Službeni glasnik RS“, broj 96/05), i da se razrješenje zasniva na odredbi člana 30. alineja 19. Zakona o lokalnoj samoupravi („Službeni glasnik RS“, broj 101/4-118/05), članova 33. i 53. Statuta Opštine B. i člana 144. Poslovnika Skupštine Opštine B. (tačka 1. osporenog akta), uz napomenu datu tačkom 2. akta da on u svemu zamjenjuje odluku tuženog broj 01-022-249/09 od 11.6.2009. godine.

Odbijanje tužbe se temelji na stanovištu nižestepenog suda da se iz izvoda zapisnika sa sjednice Skupštine Opštine B., održane dana 11.6.2009. godine, te iz „ostale dokumentacije“ iz spisa predmeta „jasno utvrđuju razlozi koji su istaknuti u prijedlogu načelnika Opštine B. za tužiljino razrješenje.. u smislu čl. 53. stav 1. alineja. 4. Statuta Opštine B.“; da je „nesporno“ postupanje tužilje u smislu povrede čl. 20. i čl. 21. Zakona o statusu...što da je dalo činjenični i pravni osnov za odluku tužene; da se tužbom ne navode razlozi kojima se dovode u sumnju razlozi osporenog akta; da akt nema retroaktivno dejstvo, jer da se razrješenje tužilje ima računati sa

danom donošenja odluke na sjednici Skupštine Opštine B. (11.6.2009. godine), a ne od dana donošenja odluke u ponovnom postupku (10.11.2009. godine).

Zahtjevom za vanredno preispitivanje presude, tužilja osporava zakonitost pobijane presude zbog povrede propisa o postupku i zbog povrede zakona. Smatra da je osporeni akt donijet uz povratno dejstvo, jer da je razriješena sa danom 11.6.2009. godine; da je sud povrijedio odredbu člana 254. Zakona o opštem upravnom postupku („Službeni glasnik RS“, broj 13/02 i 87/02, u daljem tekstu: ZOUP) i odredbu člana 50. Zakona o upravnim sporovima („Službeni glasnik RS“, broj 109/05, u daljem tekstu: ZUS), jer da se poništenjem akta u upravnom sporu predmet stvar vraća u stanje u kome se nalazio prije donošenja poništenog akta, što znači da je tuženi morao ponovo je imenovati i ukoliko postoje razlozi, provesti novi postupak razrješenja. Dalje ukazuje na povredu odredbe člana 53. stav 3. Statuta tužene, jer da je prijedlog za njeno razrješenje dat usmeno na sjednici Skupštine tužene, a ne pismeno, kako je propisano tom odredbom Statuta. Pobija razloge obrazloženja pobijane presude i osporenog akta, negirajući njihova činjenična utvrđenja. Smatra da je u postupku upravnog spora trebalo održati javnu raspravu, jer da se upravna stvar ukazuje složenom. Predlaže da se zahtjev uvaži i pobijana presuda ukine.

Uz dostavljene spise predmeta, tužena je dala odgovor na zahtjev, kojim pobija sve njegove navode, te predlaže da se on odbije kao neosnovan.

Razmotrivši zahtjev, pobijanu presudu, odgovor tužene, te spise predmeta upravnog spora i upravnog postupka, na osnovu odredbe člana 39. ZUS, ovaj sud je odlučio kao u izreci iz slijedećih razloga:

Kada sud u upravnom sporu poništi osporeni akt, predmet se vraća u stanje u kome se nalazio prije nego je poništen akt donijet. Ako prema prirodi stvari koje je bila predmet spora treba umjesto poništenog donijeti novi akt, nadležni organ je dužan donijeti ga bez odlaganje a najkasnije u roku od 30 dana od dana dostavljanja presude. Pri tome, nadležni organ je vezan pravnim shvatanem suda i primjedbama suda u pogledu postupka (član 50. ZUS). Poništenjem rješenja se poništavaju pravne posljedice koje je takvo rješenje proizvelo (član 254. stav 1. ZOUP).

U ovoj upravnoj stvari, ranije donijetom presudom istog suda od 23.10.2009. godine, prethodni akt tužene o razrješenju tužilje je poništen. To znači da se u smislu odredbe člana 50. ZUS u vezi sa članom 254. stav 1. ZOUP ima smatrati kao da akt nikada nije ni donijet. Obzirom na sadržinu tog poništenog akta, a koji je sadržajno identičan sada osporenom aktu, uz dodatak obrazloženja za odluku o razrješenju (tačka 1.) i suvišnu, pravno nemoguću odredbu iz tačke 2., slijedi da je činjenicom poništenja akta od 11.6.2009. godine, tužilja vraćena na mjesto zamjenika načelnika Opštine B., jer poništenjem akta o razrješenju funkcionera, taj akt gubi pravno dejstvo počev od dana njegovog donošenja i svojstvo funkcionera se ponovo uspostavlja, tj. rješenje o imenovanju ponovo ima pravno dejstvo, bez potrebe za donošenjem novog akta o imenovanju. Dakle, nastupa pravna prezumpcija da do momenta donošenja sada osporenog akta, 10.11.2009. godine, tužilja ima pravo i obavezu vršiti funkciju zamjenika načelnika opštine.

U ovakvim upravnim stvarima, kada sud poništi akt o razrješenju funkcionera, u pravilu se ne daje uputa o obavezi donošenja novog akta, jer smisao odredbe člana 50. ZUS nije u imperativnoj obavezi donošenja novog akta umjesto poništenog, već u ocjeni potrebe donošenja novog akta. Pri tome, nužno je voditi računa da je za stranke obavezujuća izreka presude.

Obzirom na pravnu prezumpciju da se do dana donošenja sada osporenog akta tužilja nalazila na mjestu zamjenika načelnika opštine, taj novodonijeti akt ne može imati dejstvo počev od 10.6.2009. godine, kada je donijet raniji, poništeni akt. Ukoliko bi se to dozvolilo, novodonijeti akt bi zaista imao zabranjeno povratno dejstvo, što se i zahtjevom osnovano ukazuje. Otuda, po ocjeni ovog suda, pobijanom presudom je pogrešno primijenjena odredba člana 50. ZUS u vezi sa članom 254. stav 1. ZOUP, na što se takođe osnovano ukazuje u zahtjevu.

Pošto se radi o povredi pravila postupka koja je od uticaja na zakonito rješavanje upravnog spora, koju ovaj sud nije u pravnoj mogućnosti otkloniti, slijedi da pobijanu presudu valja ukinuti i predmet vratiti istom sudu naponovno odlučivanje. U ponovnom postupku, neophodo je pribaviti Statut tužene, te zakonitost osporenog akta ocijeniti obzirom na odredbe tog opšteg akta i važećeg zakonodavstva u ovoj upravnoj oblasti.

Neosnovan je navod zahtjeva o potrebi održavanja usmene rasprave, jer po ocjeni ovog suda nije riječ o naročito složenoj stvari, niti je rasprava potrebna radi razjašnjenja spornih pitanja (član 25. stav 2. ZUS).

Kod takvog stanja stvari, pobijanom presudom je ostvaren razlog povrede propisa o postupku koja je od uticaja na rješenje stvari iz odredbe člana 35. stav 2. ZUS, pa se otuda, na osnovu odredbe člana 40. stav 1. i 2. istog zakona, zahtjev uvažava, pobijana presuda ukida i spis vraća istom sudu na ponovno suđenje.

Zapisničar
Margareta Nikić

Predsjednik vijeća
Smiljana Mrša

Za tačnost otpravka ovjerava
Rukovodilac sudske pisarnice
Amila Podrašćić